

Naše veselje

Priloga „Slov. gospodarja“ za deco.

Štev. 7.

34. VII. 35.

Letnik II.

Pomagaj si sam!

Na neki njivi je imela prepelica svoje gnezdo. Žito je že bilo dozorelo. Prepelica je s strahom pričakovala žetve. Zato je vselej, kadar se je odstranila od gnezda, svetovala svojim mladičem, naj bodo previdni in naj ji vse povedo, kar bodo slišali.

Nekega dne je prišel posestnik njive ter si je ogledal žito. Rekel je: »Skrajni čas je že. Treba bo poklicati sosede, da začnemo žeti.«

Ko se je prepelica vrnila, so ji ptički takoj ponovili to, kar je bil rekel gospo-

dar. Prepelica jim je odvrnila: »Ne bojte se, mali moji! Gospodar računa na svoje sosede, a radi njih moremo še dolgo ostati tu.«

Čez par dni je bil gospodar zopet na njivi s svojim sinom in mu je rekel:

»Čuj, ti boš šel k našim sorodnikom, ker jih naprosil, naj pridejo jutri sem in požanjejo žito.«

Ptički so povedali materi, kaj je rekel gospodar sinu. Ali ona je dejala: »Ne bojte se šel Gospodarjevi sorodniki bodo najprej poželi svoje žito, pa bodo šele potem prišli sem.«

Za nekaj dni je bil gospodar s svojim sinom spet tu, pa reče:

»Jutri bomo sami začeli žetilo.«

Ko so mladiči materi to izporečali, jim je hitro naročila: »Zdaj je čas, zdaj moramo oditi!«

Pozabljeni pevci.

»Kje pa so tisti pozabljeni pevci?« bode vprašali. Le počakajte!

Na občinskem pašniku tam pred gozdom je velika mlaka. Pastirji navadno tu napajajo svojo živinico, ko se vračajo proti večeru domov. Tu, v tej mlaki, ljubi moji, tu so vam pozabljeni pevci. Kolikokrat ste že slišali njihovo petje, a premalo ste ga znali ceniti. Pridite z menoj, da skupaj poslušamo te veličastne — žbje pesmi!

Zdaj že stojimo pred mlako in čakamo, da bi se koncert začel. Vstopnin nismo plačali nič.

V žabjem zboru nastane, preden začno svoje pesemco, tišina, da bi se miška ne slišala, tako mora pri dobrem koncertu tudi biti.

Kar povpraša krepak moški glas:

»Kaj bi jele, kaj, kaj?«

Nekoliko časa je zopet vse tiho, kakor da bi se žabe še posvetovale, kako

slasčico bi si izbrale za večerjo. A posvetovanje je kmalu končano. Tedaj se oglasi drug glas in odgovori za vse:

»Grah bi jele, grah bi jele, grah, grah!«
Temu pritrdi tudi tretji glas ter pravi prav odločno in trdo:

»Grrah, grrah!«

Zopet za trenutek vse molči, a na nih zagrmí enoglasno iz vseh grl:

»Le ga, le ga, le ga, le ga!«

In ta »le ga« se ponavlja z jezičnostjo in trdovratnostjo, da jo moraš občudovati. Naposled ves zbor utihne. Ali le za malo časa. Dozdeva se, kakor bi hotel zbor zbrati nove može, ali pa kakor pri koncertu, ko razdelijo godcem nove note.

Zdaj ponovi prvi pevec vprašanje in dobi nam že znani odgovor, kateremu neutrudno pritrjuje ves zbor. In tak gre dalje brez konca in kraja, dokle pač traja poletna noč.

Pa pravite, da to ni nič? Raca na vodi, ali ni to prekrasen koncert? Pa šé zastonj ga poslušamo! Ali je treba še kaj več?

Slavec in žabe.

Slavec je kaj lepo prepeval v grmu blizu loke. Čule so ga žabe v mlaki in začele iz vsega grla kvakati. To kvakanje je presedalo slavcu, zato je odletel v bližnji gozdič. Nato je rekla stara žaba drugim:

»Vidite, sestre, ker se ni mogel naučiti naše pesmi, je od sramote ostavil ta grm. To je bilo še najpametnejše,

kar je mogel storiti, zakaj tega pač nihče ne more tajiti, da so naše pesmi lepše nego njegove.«

V gozdiču pa so obstojali popotniki in se čudili:

»Kako lepo poje ta ptica! Škoda samo, da nam to grdo žabje kvakanje gluši ušesa!«

Tako se lepo različno pojmuje.

Bezeg.

Oče in sin sta na vrtu in trebita sadno drevje. Med sadnim drevjem je rasel tudi velik bezeg, in sin pravi očetu:

»Posekajva ta bezeg, da bo sadno drevje bolj rastlo! Čemu je ta grm tukaj?«

Oče odmajejo z glavo in pravijo:

»Bog varuj, da bi bezeg posekala! To drevesce raste prav pohlevno, in če tudi ne rodi sadja kakor sadno drevje, nam vendar koristi njegovo listje in cvetje, njegove jagode in njegov les. Neki zdravnik je rekel:

»Kadar greš mimo bezga, se mu od-

Zelena kožica, ki jo ima bezeg znotraj, in mlado listje ti pomaga, kadar te glava boli, če si ga polagaš na čelo. Bezgovno cvetje daje dober čaj za take bolezni, ki prihajajo od prehlajenja, ker se po njem človek spoti. Mlado bezgovno cvetje je, ocvrto z jajci, dobra jed.

Iz bezgovih jagod izžemamo sok, ki je dobro zdravilo v mnogih boleznih. S sokom iz bezgovih jagod rdečijo vino. Nekateri ljudje izdelujejo iz bezgovih jagod prav dobro pijačo.

»Nisem vedel«, pravi sin, »da je bezeg tako koristno drevesce; odslej ga bom bolj čislal in skrbel, da bo prav lepo rastlo.«

Hotel je menda reči:

»Varuj ga, ker ti mnogo koristi!«

A. M. Slomšek.

Pomoč v sili.

Mihec in Nacek sta vedela za jablano, ki je imela zrela zgodnja jabolka. Drevo je stalo pred dvoriščnim zidom skopega kmeta, ki je pazil na vsako jabolko, da ga ne bi kdo odtrgal. Okoli poldneva, ko so pri istem kmetu obedovali v hiši, sta splezala Mihec in Nacek z dvorišča po lestvi na drevo in sta kmalu imela precejšnje število jabolk.

Pod drevesom je baš tedaj stal neki tujec, ki je iskal po potopisni knjigi, kam bi bil izlet najlepši.

Kmet je slučajno pogledal skozi okno in je zapazil naša malopridneža. Hitro je poslal hlapca s palico po drugi strani pod drevo, sam pa je splezal po lestvi. Kaj zdaj?

Fanta sta v smrtnem strahu zlezla na vejo, katera je bila najbliže pri tleh, pa vendar še previsoko. Trepetajoč od groze sta poklicala tujca in sta ga milo prosila, naj jima pomaga.

Tujec je bil tako presenečen, da sta mu knjiga in palica padli iz rok, ali ker sta se mu fanta smilila, je sklenil, da jima bo pomagal.

Zaklical jima je, naj skočita nanj, porbral je palico in knjigo in brž jo je odkuril s fantičema, kmet in hlapec pa

sta le še gledala za naglo bežečo trojico.

Rešitev ugank v 6. številki.

1. V jami ni nič zemlje, drugače ne bi bila jama.
2. Molj, ker žre same luknje.
3. Besede »krivo«.
4. »To« pišemo tako: t—o.
5. Čistilec prej teče, potem se šele potni, šipe pa se prej potijo, potem pa tečejo.
6. Odmev.
7. Zvon.

★

Naloge.

1. Kralja Midasa so bogovi za kazen izpremenili v zlato. Koliko je bil potem vreden, če je tehtal kot človek 75 kg in če stane 1 kg zlata 30.000 Din?
2. Iz sledečih besed vzemi po eno črko in dobiš ime slavnega slovenskega pisatelja: ocean, vlaga, Ingo, baker, Majda, morjel
3. Dopolni s končnimi besedami:
Ali slišiš, dete —
kako v logu slavček —
svoje sladke pesmi —,
Stvarnika časti in —?
4. Ko so podirali staro hišo, so našli kos pergamenta z napisom, ki pa ni bil več celoten, ker ga je čas zabrisal. To je še ostal:

— Turki sem — zaklad. Izmeri — lipe — pred hišo tri seznje — vzhodu in tam —

Kakšen je bil celoten napis?

★

Odgovori na dopise.

Martin Koren, Ljubljana. Oj, ti blaže ni labirinti! Če bi šlo po željah nekaterih čitateljev, bi bili v vsej številki samo labirinti! Obljubljamo, da bomo priobčili čimprej novega, morda nam bo poslal na naš poziv v 6. številki kakega kdo izmed čitateljev.

— —

I. L., Celje. Vprašate, ali bodo letos na učiteljske sprejeti tudi absolventi meščanskih šol. Mislimo, da uradnega obvestila sicer še ni, ali zagotavlja se, da bo.

— —

Vsem. Nekateri dopisatelji in dopisateljice se jeze, če pišemo tu v odgovorih njihov popolni naslov. Mi se držimo pravila, da stavimo celo ime, če dotičnik izrečno v svojem dopisu ne želi, da tega ne storimo. Zato pa naj tisti, ki svojega imena ne bi radi videli tiskane, ne pozabijo, da izrazijo v svojem dopisu zadevno željo, katero bomo seveda upoštevali.

— —